

GRAU EN INFERMERIA

28322 - INFERMERIA GERONTOLÒGICA

Informació general

- Curs acadèmic 2023/24
- Curs: Tercer
- Trimestre: Segon
- Nombre de crèdits: 4
- Professorat:
  - Carme Rosell Moreno <crosell@tecnocampus.cat>
  - Miquel Perea Garcia <mpereag@tecnocampus.cat>
  - M^aJosé Reyes Ramos <mreyes@tecnocampus.cat>
  - Sandra Arco Rodríguez <sarco@tecnocampus.cat>
  - Carolina Chabrera Sanz <cchabrera@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Català
- Castellà

Presentació de l'assignatura

Les persones tenen un paper actiu, des de la seva autonomia, en com serà el seu procés d'envelliment. La prevenció i el foment d'un envelliment saludable millora la qualitat de vida en les persones quan es trobaran en el període de l'ancianitat.

Tot i això, l'envelliment comporta modificacions en l'organisme de les persones, que, en ocasions poden esdevenir processos patològics i síndromes propis d'aquesta etapa de la vida. Les infermeres formem part de l'equip interdisciplinari que proporciona les cures a les persones grans, sent un peça clau en aquets equip d'atenció sanitària.

La de l'Associació Nord-americana d'Infermeres, defineix la infermeria gerontològica com "la professió que abasta la promoció i manteniment de la salut, la prevenció de les malalties i el foment de l'autocura en l'Adult Major dirigits cap a la restauració i abast del seu òptim grau de funcionament físic, psicològic i social, abasta també el control de les malalties i la cura, assegurant la comoditat i dignitat fins a la mort".

Aquesta assignatura ha de proporcionar a l'estudiant les competències per optimitzar l'atenció a l'envelliment de les persones i les comunitats des de la salut a la malaltia.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Bàsica

- CB5_ Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- CB1_ Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements d'una àrea d'estudi que tingui la base en l'educació general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi
- CB3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir o interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

Específica

- CE13_Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i la seguretat a les persones ateses
- CE14_Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria
- CE15_Dirigir, avaluar i fer les cures integrals d'infermeria, a l'individu, la família i la comunitat
- CE21_Conèixer els problemes de salut més freqüents en les persones grans. Seleccionar les intervencions cuidadores adreçades a tractar o a prevenir els problemes de salut i la seva adaptació a la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport a la persona anciana
- CE20_Comprendre els canvis associats al procés d'envelliment i de la seva repercussió en la salut. Identificar les modificacions estructurals, funcionals, psicològiques i de formes de vida associades al procés d'envellir

General

- CG3_Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria
- CG4_Comprendre el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat, dins del seu context social i multicultural
- CG6_Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els medis disponibles
- CG9_Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, recolzant el manteniment de comportaments preventius i terapèutics
- CG11_Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per la salut
- CG1_Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de donar una atenció tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb el seu estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables
- CG2_Planificar i donar cures d'infermeria dirigits a les persones, família o grups, orientats als resultats de salut, avaluant el seu impacte, a través de guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cura un problema de salut
- CG7_Comprendre sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creències i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional
- CG8_Promoure i respectar el dret a la participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, segon la forma en com viuen el seu procés de salut-malaltia

Transversal

- CT 1 Desenvolupar la capacitat d'avaluar les desigualtats per raó de sexe i gènere, per dissenyar solucions

No definides

Continguts

1- Presentació assignatura. Procés d'envellir. Envelliment saludable.

- Determinants d'un envelliment saludable.
- Enfocament proactiu per la salut i el benestar.
- Les malalties cròniques

Concepte de malaltia crònica.

Aspectes bàsics de les malalties cròniques.

Malalties cròniques més prevalents en la gent gran.

Pacient crònic : Actuació infermera.

- Fragilitat: Definicions.

Instruments per al diagnòstic.

Fragilitat com a eina d'avaluació de riscos.

Epidemiologia.

Fisiopatologia.

Intervencions

2. Valoració geriàtrica Integral (VGI). Autocura de la salut en les persones ancianes.

- Concepte i dimensions de la valoració geriàtrica.
- Objectius de la VGI.
- L'autocura en la gent gran: factors inhibidors i factors facilitadors.

3- Patologies en la gent gran. Presentació clínica. Cures infermeres

Malaltia pulmonar obstructiva crònica. MPOC

- Modificacions del sistema respiratori en l'envelliment.
- Intervencions infermeres en els tres nivells de prevenció.
- Actuació infermera en el pacient amb MPOC estable.

Diabetis Mellitus T II

- La diabetis en l'ancià: Diabetis Mellitus Tipus II
- Manifestacions clíniques i formes de presentació en la gent gran.
- Les complicacions de la diabetis: immediates i a llarg termini.
- Cures infermeres

Insuficiència Renal Crònica (IRC). Infeccions del tracte urinari (ITU).

- Població i factors de risc.
- Classificació. Estadis evolutius de la IRC.
- Abordatge del malalt amb insuficiència renal crònica avançada.
- Tipus de ITU. Presentació en la gent gran.
- Cures infermeres

Insuficiència cardíaca congestiva i pneumònia en els ancians.

- Plans d'atenció per els ancians amb insuficiència cardíaca amb risc de presentar les síndromes geriàtrics.
- Signes i símptomes de la presentació clínica de la pneumònia en la gent gran.
- Cures infermeres en la IC i pneumònia

4- Síndromes geriàtrics

- Definició de síndromes geriàtric.
- Tipus de síndromes geriàtrics.
- Conseqüències en la salut de la gent gran.

La gran síndrome geriàtrica: La Immobilitat.

- Causes i graus d'afectació de la immobilitat.
- Valoració infermera de les conseqüències de la immobilitat.
- Pla d'actuació multidisciplinari i d'infermeria en el síndrome d'immobilitat.

Nutrició i envelliment. Malnutrició. Trastorns de la deglució. Disfàgia.

- Importància de la nutrició en l'ancià.
- Canvis fisiològics en la gent gran relacionats amb la nutrició.
- Malnutrició, Pèrdua de pes. Anorèxia.
- Trastorns de la deglució: disfàgia orofaríngia.

Úlceres per pressió. "L'epidèmia sota els llençols"

- Definició i etiologia de les UPP.
- Prevenció de les UPP
- Abordatge terapèutic del pacient amb UPP.
- Rol i intervencions d'infermeria

Incontinència urinària (IU). Retenció urinària. Constipació i incontinència fecal.

- Definició, tipus i factors de risc per desenvolupar IU.
- Impacte de la IU en la qualitat de vida dels ancians.
- Cures d'infermeria en els diferents tipus IU.
- Etiologia de la retenció d'orina.
- Etiologia i abordatge terapèutic en la constipació
- Cures infermeres

Alteracions de la marxa, inestabilitat i caigudes.

- Envelliment i els efectes en la marxa.
- Efectes del deteriorament de la marxa: les caigudes.
- Factors de risc: actuació infermera en la prevenció.
- Intervencions infermeres post-caiguda.

Delirium o síndrome confusional aguda.

- Definició, diagnòstic, indicador de qualitat, impacte.
- Factors precipitants relacionats amb la medicació.
- Prevenció i maneig del delirium. Rol infermer.

Depressió i ansietat. Trastorns del son.

- Depressió en l'ancià. Diagnòstic i tractament.
- Ansietat. Definicions i tractament.
- Trastorns de la son. Classificació.
- Intervencions d'infermeria.

5- Deteriorament cognitiu i trastorns de la personalitat. Demència.

- Tipus de demència, criteris de classificació.
- Diagnòstic de la demència.
- Demència tipus Alzheimer.
- Trastorns conductuals en la demència: el pacient agressiu.
- Abordatge terapèutic
- Rol i actuacions infermeres en tot el procés

6- Farmacologia i iatrogènia. Automedicació.

- Ús dels fàrmacs en la població anciana.
- Interaccions reaccions adverses.
- La gent gran població de risc a les RAM (reacció adversa als medicaments).
- Prevenció de les RAM: Principis generals per a la prescripció de fàrmacs en l'ancià
- Adherència terapèutica: factors condicionants en la gent gran. Rol infermer
- El dolor
- Cures infermeres del pacient gran amb plurimediació

7. Final de vida en el pacient crònic complex.

- Pacient crònic complex. Epidemiologia
- Identificació del pacient crònic complex
- Eines més comunes per identificar la situació de final de vida en pacients crònics complexes.
- Factors pronòstics i criteris de final de vida en malalties cròniques avançades.
- Objectius de l'atenció als pacients en la fase de final de la vida. "Planificació anticipada del final de la vida".
- Abordatge infermer al pacient crònic complex

8. Aspectes socioeconòmics i legals.

- Què és el treball social.
- Recursos socials.
- Recursos socio sanitaris.
- Diferència entre discapacitat i dependència
- Llei de Promoció de l'autonomia personal atenció a les persones amb dependència
- Incapacitacions. Marc Legal.
- Tipus d'incapacitacions

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 06 - Aigua neta i sanejament
- 05 - Igualtat de gènere
- 10 - Reducció de les desigualtats
- 01 - Fi de la pobresa
- 03 - Salut i benestar
- 04 - Educació de qualitat

Sistema d'avaluació i qualificació

El sistema d'avaluació de les competències i els resultats d'aprenentatge d'aquesta assignatura contempla diferents activitats d'avaluació de la Materia 5 - Ciències de la Infermeria Avançada:

Sistema d'avaluació	Ponderació mínima	Ponderació màxima
SE1. Examen	20%	60%
SE2. Treballs individuals	5%	40%
SE3. Treballs en grup	5%	40%
SE4. Participació a l'aula	10%	40%
SE5. Seminaris	5%	40%
SE7. Prova pràctica	20%	50%
SE8. Seguiment individual	5%	20%

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 10) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003.

La còpia total o parcial en qualsevol de les activitats d'aprenentatge significa un "No Presentat" en l'assignatura, sense opció a presentar-se a la prova de recuperació i sense perjudici de l'obertura d'un expedient per aquest motiu.

Segons normativa UPF, els estudiants que tenen opció a realitzar la recuperació de l'assignatura són aquells que hagin obtingut una qualificació de "suspens", que són les úniques susceptibles de modificació en el procés de recuperació.

El sistema d'avaluació i el període de recuperació es detalla en el Pla d'Aprenentatge disponible a l'aula virtual a l'inici de l'assignatura.